

Slovíčka:

místo *bašo* 場所

mapa *čizu* 地図

ostrovní země *šimaguni* 島国

poloostrov *hantó* 半島

kontinent, pevnina 大陸 NB znak 陸

Japonci říkají i *Čúgoku tairiku* – „na pevnině v Číně“ - v tom smyslu, že Čína pro ně vždy představovala tak obrovskou entitu, jakoby to byl „kontinent“

Pacifik *Taiheijó* 太平洋 NB znak 太

Atlantik *Taiseijo* 大西洋 NB znak 大

形 *katači* = tvar

rozloha *menseki* 面積 NB znak 積

počet obyvatel *džinkó* 人口

toši (větší) *město* 都市

čúšin 中心 = střed, jádro

čúšinči 中心地 = střed (zeměpisně, oblastně, střed města – „Centrum“)

čihó 地方 = oblast. venkov (vidiek).

sopka *kazan* 火山

příroda *šizen* 自然

NB znak 然

teplota (vzduchu – když se mluví o počasí) *kion* 気温

teplota (všeobecně) *ondo* 湿度

roční období *kisecu* 季節

podnebí, klima *kikó* 気候 NB znak 候

čtyři roční doby *šiki* 四季

春

夏

秋

冬

台風 *taifú* = tajfun

つゝ = „štáva“ – období dešťů

平野 *heija* = rovina

山

přístav *minato* 港

doprava, provoz *kócú* 交通

文化

歴史

turistika, turizmus *kankó* 観光

kankóči 観光地 = turisticky zajímavá (atraktivní) oblast

***sangjó* 産業 = výroba, výrobní průmysl (x *kógró*). Jeho součástmi jsou:**

***kógró* 工業 = průmysl v uzším smyslu slova (jako výroba strojů) (x *sangjó*)**

***nógró* 農業 = zemědělství**

サービス業 = tretí sektor, sektor služieb

***suisangjó* 水産業 = „mořský průmysl“ – oblast národního hospodářství, využívající moře**

šógyó 商業 = obchod(ování) ve smyslu státního sektoru i jako činnost
bóeki 貿易 = obchod (hlavně mezinárodní)

vývoz *jušucu* 輸出

dovoz *juňjú* 輸入

工場 má dvě čtení:

こうじょう = továrna, fabrika

こうば = malá (rodinná) výrobna/dílna

会社

資源 *šigen* = přírodní zdroje

関係

samostatnost *dokuricu* 独立

osamostatnit se 独立する

rozvoj *hattacu* 発達

発達する

暑い

dusno *mušiacui* むし暑い

(je mi) zima/chladno *samui* 寒い

涼しい *suzušii* = (príjemně) chladivý (v létě)

teplý *at(a)takai* 暖かい

きびしい = tvrdý, těžký (o podnebí). jinak taky: přísný

おだやかな tichý, pokojný, mírný

にぎやかな rušný

v severo-jižním směru, z jihu na sever *nanboku* 南北

東西 NB výslovnost: とうざい !

東西に長い = je prodloužená západovýchodním směru

NB! – pořadí světových stran ve složeních opačné: JIHovýchod - *tōNAN*

。。。に めぐまれる = být „požehnán“ – tj. oplývat, mít bohatství čeho hlavně *omoni* 主に

daří se (mu) v čem (ni) *sakan-na*。。。に 盛んな

pokračuje, táhne se *cuzuku*。。。が 続いている

NB vi x vt: 続く i x 続ける

(ga) *cuzuku* = (co) pokračuje, táhne se

(wo) *cuzukeru* = pokračuji (v čem, s něčím), dále (s něčím) pracuji

má souvis s, souvisí s (to) *cunagari ga aru*。。。と 繋がりがある

NB vi x vt: 繋がる x 繋ぐ vt (viz níže)

。。。の 近くにある = být blízko/nedaleko čeho

近くの。。。 = blízky, (ten) nedaleko/v blízkosti

。。。の となりにある

je obklopen, kolem něj jsou (ni) *kakomarete iru*。。。に 囲まれている

。。。によって。。。を受ける prostřednictvím čeho dostávat

。。。は。。。に 面している = fasádou je obrácen kam

。。。が 取れる vi = se získává, se dobývá (přírodní bohatství)

ďalšie slovíčka:

温帯 おんたい mierne pásmo

熱帯 *nettai* = trópy,

亜熱帯 *anettai* = subtrópy

温和 = mierny (podnebím)

その国は気候が温和です。

odajaka-na 穏やかに結末を付ける (*kecumacu*) = pokojne vyriešiť

穏やかになる = upokojiť sa, stísiť sa. (vlny na mori) opadnúť, (more) sa upokojí

1. čo sa u nás pestuje a získava

果物 くだもの

さくらんぼ třešně,

プラム švestky (ne „ume“!),

李 *sumomo* různé poddruhy švestek - např. ringloty, blumy...,

りんご jablko,

西洋梨 nebo 洋ナシ(*sei*)jónashi hrušky,

桃 *momo* brosvky,

杏 *anzu* meruňky,

葡萄 *budó* hrozno,

西瓜 *suika* vodní červený meloun,

瓜 *uri* melouny a dýně,

メロン žlutý meloun,

野菜

じゃが芋 **džagaimo brambory** (NB: ne „poteto“, i když se říka „poteto-sarada“)

人参 *nindžin* mrkev,

キャベツ zelí,

玉葱 *tamanegi* cibule,

きゅうり okurka,

ラディッシュ *radiššu* (malé) ředkvičky,

レタス salát hlávkový,

花キャベツ nebo カリフラワー květák,

トマト rajčata,

ピーマン paprika (jako zelenina),

かぶ řepa/turín/italská ředvkička,

砂糖大根 *sató daikon* cukrová řepa,

ズッキーニ類 (の大きいもの) (-rui) naše různé druhy dýní a tykví

調味料 koření a dochucovadla

にんにく česnek,

芥子 *keši* mák,

唐辛子 *tógarashi* nebo

パプリカ paprika mletá,

ナッツ類: *naccu-rui* = ořechy (jako různé druhy)

くるみ = vlašské ořechy

ヘーゼルナッツ = lístkové oříšky

穀物 (こくもつ) obilniny

麦 *mugi* = obilí:

小麦 *komugi* = pšenice [小麦粉 *komugiko* = pšeničná mouka] 、

ライ麦 *raimugi* (žito – slovensky raž).

原料 suroviny

石炭 *sekitan* (が取れる) uhlí,

金属 *kinzoku* kovy

鉄 *tecu* železo/ocel、

銅 *dó* měď、

金 *kin* zlato、

銀 *gin* stříbro、

金属工業 = kovopriemysel.

鉱石 *kóseki* = ruda:

鉄鉱石 *tecukóseki* = železná ruda

鉱坑 こうこう rudné doly

炭坑 たんこう uhelné doly

クリスタル・グラス křišťálové sklo、ボヘミア・グラス české sklo (NB ne *garasu*!)

V tomto případě se říka *-gurasu*, i když samostatné *gurasu*=sklenka, pohár x *garasu*=sklo!)

2. 諸国名

チェコ (skládá se z: ボヘミア、モラヴィア、[南] シレジア)

中部ボヘミア střední Čechy

ウクライナ

スロワキアと分かれて se Slovenskem se rozdělila (oddělila od)

自分の国がなかった Neměli svůj stát

朝鮮半島 *Čósen-hantó* = Korea, Korejský poloostrov

韓国 *Kankoku* = Jižní Korea、

北朝鮮 *Kita-Čósen* = Severní Korea

striktně vzato je korejština „čósengo“, ale dnes se říka *kankokugo*.

観光地

Hradčany (ホラッチャニという) プラハ城

Vysoké Tatry 高いタトラ (山脈)

Alpy アルプス (山脈)

Vídeň ウィーン

K otázkam:

Okuniwa doko-desuka = **Která** země?

Okuniwa doko-ni arimasuka = **Kde** sa nachází?

ZNAKY

NB! čítanie: tózai 東西

KAN –suchý, 乾

ho.su sušit (prádlo) – taky psáno 干す (předm.)

kawa.kasu sušit (předm.) x *kawa.ku* vyschnout (podm.)

ho.ši- = sušený: 干し

hošigaki 干し柿 sušené kaki

kanpai 乾杯

kansó 乾燥 suchý, vysušený. sušit (vt) i schnout (vi)

KAN 干

hi.ru vyprahnout, vyschnout 干る (podmětové) x *ho.su* 干す sušit (předmětové)

higaši 干菓子 cukroví

GRAMATIKA:

1. pozor na předmětová a podmětová slovesa:

cunagu – cunagaru (vt-vi)

-wo 繋ぐ přiváže vt

-ga 繋がる je spojený, propojený vi

NB: **cunagaru** má abstraktní význam spojení, propojenosti (např. telefonicky, přes internet, přátelstvím). V **konkrétním** smyslu „být přívázáný“ se používá běžného pasiva od cunagu: **cunagareru**

júdžo-de cunagatte iru = jsou svázání přátelstvím, spojuje je přátelství

x

kusari-de cunagarete iru = je přívázáný řetězem

2. te-iru x te-kuru

když *te iru* má význam perfektní (jsou shromážděni), tak průběhovost („shromažďují se“) se dá vyjádřit konstrukcí *te kuru*

acumatte iru = je jich tam mnoho, „jsou shromážděni“

acumatte kuru = shromažďují se